

ОАСА-
24042

основне академске студије архитектуре

назив предмета студијска целина	саобраћај и друштвена инфраструктура урбанистичко пројектовање 2			година	друга
наставник	др Урош Радосављевић, в. професор	бр. каб.	241	семестар	4
E-mail контакт	uros@arh.bg.ac.rs			статус	обавезни
учесници у настави	др Владимир Ђорђић, доцент			ЕСПБ	2
сарадници	м арх. Александра Ђорђевић, асистент			часови активне наставе	
руководилац СЦ	др Урош Радосављевић, в. професор			предавања:	2
				вежбе:	0
				др. облици:	0
				сам.истр.рад:	0
				остали часови:	

садржај предмета

ЦИЉ:

Упознавање студената са аспектима урбанистичког планирања и пројектовања саобраћаја и друштвене инфраструктуре за креирање квалитетног живота у грађеним срединама у складу са принципима одрживости.

Разумевање потребе људи за мобилношћу и доступност садржајима и просторима друштвене инфраструктуре и јавних служби.

Познавање елемената, структуре, процеса и фактора развоја система и мрежа саобраћаја и друштвене инфраструктуре у односу на рационалну потрошњу енергије и планирање намене земљишта у грађеним срединама.

теоријска и практична настава:

Настава је усмерена на теоријска и практична знања која успостављају релације између потребе за кретањем и обезбеђивања широког спектра јавних служби друштвене инфраструктуре са једне стране и урбане форме и намене земљишта са друге стране. Објашњавају се основни локациони фактори, као и одрживи просторни, социјални и економски аспекти урбанистичког планирања, менаџмента и пројектовања урбаног саобраћаја и друштвене инфраструктуре.

Представљају се нови сложени концепти прилагодљивих приступа планирању, пројектовању и менаџменту одрживог урбаног развоја, саобраћаја и друштвене инфраструктуре на интегрисан начин из светског контекста и применљивост на контекст Србије. Посебан фокус теоријске наставе је на доступним садржајима јавних служби и саобраћајног система за висок квалитет урбане средине, који подразумева концепте мешовитих намена и компактних простора са доминантно немоторизованим и кретањем јавним градским превозом. Савремене политике у домену саобраћаја се из тих разлога фокусирају на аспекте безбедности и успоравања колског саобраћаја користећи концепте менаџмента мобилности, ТДМ (саобраћаја заснованог на потражњи) и паркинг менаџмента. У области друштвене инфраструктуре напуштају се униформни модели планирања и политике се окрећу ка побољшању доступности јавних служби за грађане кроз концепте социјалне правде и децентрализације уважавајући критеријуме локалних специфичних услова, попут типа изграђености, старосне и социо-економске структуре становништва и обележја домаћинства.

метод извођења наставе:

Интерактивна предавања, анализе случајева, тематско истраживање

основна литература:

- Banister, D. (2008) The Sustainable Mobility Paradigm. *Transport Policy*, 15 (2), pp. 73-80.
- Корица, Р. (2008) Инфраструктура, саобраћај, урбанизам, архитектура. Београд: АФ.
- Малетин, М. (2005) Планирање и пројектовање саобраћајница у градовима. Београд: Орион Арт.
- Петовар, К. (2003) Наши градови између дражаве и грађанина. Београд: Географски факултет, АФ и ИАУС.
- Radosavljević, U., Lalović, K. & Đorđević, A. (2013) Sustainable Urban Development & Concept of Mobility Management in Belgrade. Belgrade: UNDP Serbia, pp. 91-103.
- Sort, J. J. (2006) The Metropolitan Networks. Editorial Gustavo Gili. Barcelona.

ИСХОДИ

1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКАТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.

Студент ће имати способност да:

- 1. припреми и представи пројекте објекта различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
- 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
- 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.

2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.

Студент ће имати знање о:

- 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објекта;
- 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
- 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.

3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.

Студент ће имати знање о:

- 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
- 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
- 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и препрезентације.

4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.

Студент ће имати знање о:

- 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
- 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
- 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.

5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКАТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКАТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.

Студент ће имати разумевање о:

- 1. потребама и тежњама корисника објекта;
- 2. утицајима објекта на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
- 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.

6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКАТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.

Студент ће имати разумевање о:

- 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитектата према клијентима, корисницима објекта, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
- 2. улоги архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
- 3. могућем утицају пројекта за изградњу на постојеће и будуће заједнице.

7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.

Студент ће имати разумевање о:

- 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
- 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
- 3. доприносима архитектата и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.

8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.

Студент ће имати разумевање о:

- 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
- 2. стратегијама за изградњу објекта и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
- 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.

9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЋЕНОСТИ.

Студент ће имати знање о:

- 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
- 2. системима за постизање комфорта уоколине према принципима одрживог развоја;
- 3. стратегијама за пројектовање инфраструктурних мрежа објекта (водовод и канализација, електроинсталације и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.

10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.

Студент ће имати вештине да:

- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
 - 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
 - 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.
-

11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.

Студент ће имати знање о:

- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
 - 2. Професионалним међу-односима појединача и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурима;
 - 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надолазеће трендове у грађевинској индустрији.
-

остали исходи

компетенције у пројектима урбаног дизајна и планирања према принципима одрживости саобраћаја, друштвене инфраструктуре и јавних служби, сарадња са експертима

оценјивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом.
У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	50	зavrшни испит	50
активност у току предавања	10	писмени испит	40
колоквијум 1	20	усмени испит	10
колоквијум 2	20		

термински план

недеља	датум	опис тематских јединица
1	13. феб. 2018	Сврха, значај и улога, развој и концепти саобраћаја, мрежа и система. Потребе и мотиви за кретањем
2	20. феб. 2018	Саобраћај и просторна структура. Локациони фактори и доступност. Глобални, регионални и урбани ниво и утицаји технолошких, економских и социјалних промена на саобраћај
3	27. феб. 2018	Типологија улица и елементи урбаног дизајна улица
4	6. март 2018	Урбани саобраћај, урбана форма и улична мрежа. Повезаност садржаја у уличној мрежи на градском и локалном нивоу
5	13. март 2018	Јавни градски превоз – врсте, мреже и елементи у функцији доступности. Саобраћај, социјални и друштвени аспекти. Економски развој, понуда и потражња.
6	20. март 2018	Паркирање – елементи, политике и мере комбинације са јавним градским превозом
7	27. март 2018	Колоквијум 1 - Саобраћај
8	3. април 2018	Креирање квалитетних урбаних места за кретање и задржавање: мешовите функције и компактни простори
9	10. април 2018	Немоторизовани начини кретања: пешачење и бициклни
10	17. април 2018	Савремене политике, мере и планирање саобраћаја. Безбедност и успоравање колског саобраћаја: концепти менаџмента мобилности, ТДМ (саобраћаја заснованог на потражњи), паркинг менаџмента
11	24. април 2018	Сврха, значај, потреба и улога, развој и концепти јавних служби и друштвене инфраструктуре
12	1. мај 2018	Празник рада
13	8. мај 2018	Типолошко разврставање активности јавних служби и друштвене инфраструктуре и просторна и функционална организација. Институције и легислатива
14	15. мај 2018	Утицај на простор и намену земљишта. Урбанистичко пројектовање, уређивање и обликовање простора и садржаја јавних служби и друштвене инфраструктуре
15	22. мај 2018	Колоквијум 2 - Јавне службе и друштвена инфраструктура